

**Tɔnɔ kɔlɔ
ZAKI
na pɔpɔni tɪn**

**Tɔnɔ kɔlɔ Zaki na pɔpɔni
tɪn na bri dɪbam kɔlɔ tɪn mɔ
tɪntɔ**

Dí buɲi ni kɔ yi Zaki wɔlɔ na yi Zezi nyaani tɪn mɔ pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ. O deen pɔpɔni o pa Wɛ nɔɔna balɔ maama na jagi lɔgɔ baɲa ni tɪn mɔ, o ma bri-ba ba na maɲi sɪ ba taa ŋwi te maɲa maama wɔni tɪn.

Zaki ŋɔɔni wəənu dwi təri təri taani mɔ:
kɔ na yi nadunni di yinigə woɲo,
naa kɔ na yi maɲim na yi dɪbam woɲo.

O bri ni dí na wɪ dí tɔgi Wɛ, kɔ maɲi sɪ dí kɪ
Wɛ taani dɪm na bri dɪbam sɪ dí kɪ te tɪn mɔ
(pɔɔrim 1).

O ma bri ni kɔ wɔ maɲi sɪ dí kuri nɔɔna daani,
yi o bri ni wɔ-dɪdɔa di kəm-laaru tɔgi daani mɔ
(pɔɔrim 2).

O wɪ dí taá cɔ dí titi di dí ni-taani, yi o bri
dɪbam swan cɪga cɪga na yi te tɪn (pɔɔrim 3).

O laan ma kaani balɔ na magi kantɔgɔ tɪn, di
wo-swən-nyina, di balɔ na co daani tɪn, di balɔ
na kɪ kamunni, di balɔ na yi nadunə tɪn (Zaki
4:1—5:6).

Tɔnɔ kɔm kweelim jəgə ni, o kwe Wɛ nɔɔna sɪ
ba taa jigɪ wɔ-zuru sɪ ba taa warɪ Wɛ, kɔ na yi
cam, naa kɔ na yi wɔpolo, naa kɔ na yi yawuru
maɲa ni di (Zaki 5:7-20).

Zakı tɔnɔ kum bri nı, n na sɔnı n kɪ n wu-dɪdva dı We n tɪtɔŋa maama dı bri kuntu mu, yɪ «nɔɔnɔ na wɪ o kɪ o wu-dɪdva dı We yɪ o ba kɪ kəm-laaru, ku yɪ kafe mu» (Zakı 2:26).

¹ Amu Zakı wulɔ na yɪ We tɪtɔŋnɔ dı dɪbam Yuutu Zezi Krisi tɪtɔŋnɔ tɪn mu pɔpɔnɪ tɔnɔ kuntu. A jɔɔnɪ abam balɔ maama na yɪ We nɔɔna yɪ á jagı á wɔ lɔgɔ baŋa je maama nı tɪn.

Dı na maŋı sı dı taá jıgı wɔpolo dı We te tɪn

²⁻³ A ko-biə-ba, maŋa kalɔ maama cam na tu abam baŋa tɪn, sı á taá jıgı-na wɔpolo lanyıranı, beŋwaanı abam ye nı yaara dwi təri təri na tui abam te, ku yɪ sı ya maŋı abam mu ya nii á na kɪ á wu-dɪdva dı We te tɪn. Kuntu kwaga nı, ku laan wó pa á taá zıgı kəŋkəŋ dı pu-dıa. ⁴ Kwaanı-na á tiini á zıgı kəŋkəŋ dı pu-dıa sı á yɪ joori kwaga, sı ku laan wó pa á ji nɔn-ŋɔna yɪ á wɔbɔŋa bı fasi dı We tɔgum, sı á yɪ ga kulɔkulɔ.

⁵ Abam wulɔ maama nan na yəri kulɔ na lana sı o kɪ tɪn, kuntu tu maŋı sı o loori swan mu We tee nı. We yəni Dı paı nɔɔna maama dı wɔpolo mu, yɪ Dı ba vɪn nɔɔn-nɔɔnɔ. Nmɔ na loori swan Dı tee nı, Dı wó pa-m. ⁶ Nmɔ nan na loori wɔŋo We tee nı, sı n ta n kɪ n wu-dɪdva nı nı na-ku. Yɪ ta n jıgı bubwea ku baŋa nı, beŋwaanı bubwea tu nyı nı viu na fulı na ku pa ba ve yıgə dı kwaga te tɪn mu. ⁷⁻⁸ Kuntu tu jıgı wɔrɔ tile mu, yɪ o za o wɔbɔŋa dı kulɔ maama o na bɔŋı sı o kɪ tɪn. Nɔɔnɔ wɔm kuntu don yɪ taa bɔŋı nı oó na wɔŋo dı Yuutu wɔm tee nı.

Yinigə tiinə dı nadunə na maŋı sı ba taa kı te tın

⁹ Nmı wıwı na toğı Zezi yı yinigə jığı-m tın, sı n ta n jığı wıwıpolo dı We na pe n jığı yıwı Dı tee nı tın ŋwaanı. ¹⁰ Nmı wıwı nan na yı nadum tın, sı n dı ta n jığı wıwıpolo dı We na pe n tu n tıdı Dı tee nı tın ŋwaanı. Nabiinə ba daanı yı ba tıba, ba na maŋı ba yı nadunə te dı. Kı nyı nı gaaru na kı punnu yı tı lamma te tın mı. ¹¹ Wıa nan na bıga, tı wó kwaarı mı tı siiri tı tı, yı tı lam dım je. Kı nan yı bıdwı mı dı nadunə na wó ba ba tı ba jığıwıwı tım lagım wıwı te tın.

Kıwı na maŋı nıwına sı ba kı lwarım tın

¹² Nıwıwı wıwı na wı cam wıwı yı o zığı kəŋkəŋ dı pu-dıa sı kı wı kı yı kweelim tın mı jığı yu-yoŋo. Beŋwaanı, cam dım na ke, o laan wó na peeri dıwı na yı ŋwıa cıga cıga tın We tee nı. Ŋwıa kam kıntı mı We goni nı sı Dı pa balı maama na so-Dı tın.

¹³ Nıwıwı na ne maŋım, o yı zaŋı o ta nı We mı maŋ-o, sı kılukıwı tərə kı na wó wanı kı maŋı We sı Dı tıwı, yı We tıdı b́a maŋı nıwıwı sı o tıwı. ¹⁴ Wıwıwı kılı na maŋı nıwıwı tın yı o tıdı wıwıwı mı. Yantı mı paı o fra zıwı wı-balwıwı, yı ya gan-o ya paı o tıwı cıwıwı wıwı. ¹⁵ Nmı na se n toğı n wıwıwı-balwıwı tım, tı laan wó pa n kı wı-lwaanı mı, yı wı-lwaanı tım na pulı tı daga, tı laan wó ja-m tı zı wıwıwı wıwı mı.

¹⁶ A ko-bu-sonnu-ba, á yı zaŋı á ganı á tıdı. ¹⁷ Peeri dıwı maama na lana dı wənu tıwı na maŋı faı tın nıwı dı Ko We tee nı mı. Dıwıwı mı kı wənu tıwı maama na wı weyuu nı yı tı

paı pooni tın. Wænu tum kuntu mu yæni ti wai ti pipiri wia di titı. We nan ba jıgı lim di finfın di, DI ba læni ni tuntu wænu tum te. ¹⁸ We titı mu li wubıŋa DI tıgı DI cıga kwær-ywæŋə kam ŋwaanı DI pa dí na DI ŋwi-duŋa kam, sı dí taá yı balı na yı dayıgə tiinə wænu tılb maama DI na kı tın wɔni.

Dı maŋı sı dí kı We kwær-ywæŋə kam na wı dí kı te tın mu

¹⁹ A ko-bu-sonnu-ba, á ye ni a na te kulı di abam tın yı cıga mu. Nɔɔnu maama maŋı sı o zuri o yıra mu o taa cəgi o doŋ taanı, sı o yı taa garı o lærə. O maŋı sı o ja o banı mu. ²⁰ Beŋwaanı nɔɔnu wulı bam na zanı tın bá wani o kı wo-laaru tılb na sui We wɔ tın.

²¹ Kuntu ŋwaanı, li-na wo-dıgıru tılb maama na wɔ á wɔni tın á yagı, sı á cı á titı di titıŋ-balwaarı dwi maama kəm. We maŋı DI kwe DI taanı dım DI kı abam bıcara ni. Nan tu-na á titı á se-di lanyıranı, sı di wó wani di vrı abam di yagı.

²²⁻²³ Á nan taá kı-na We taanı dım na wı te tın, sı kɔ ta dai cəgim yıranı. Nɔɔnu na cəgi We taanı dım yı o ba kı di na brı te tın, o ganı o titı mu. O nyı ni nɔɔnu na kwe niu o ma nii o titı te tın mu. ²⁴ O na nii o yıbiyə na yı te tın yı o laan viiri, o da swe o yıbiyə kam na yı te tın. ²⁵ Kɔ nan na yı We taanı dım, dıntı lana fastı yı di wai di jonı nɔɔna di pa ba na ba titı. Nɔɔnu na zaası-di yı o jıgı-di o yuu ni maŋa maama, o bá ta nyı di wulı na garı o swe cıga kalı o na lwarı tın. Kuntu tu yı wulı na sıni o kı We cıga

kam na brı te tın mu, yı oó na wupolo lanyıranı o titıña maama baña nı.

²⁶ Abam wulı na buñı nı o tıgı Wε yı o warı o ni-taanı o ja, kuntu tu ganı o titı mu yı o Wε tıgım dım yı kafe mu. ²⁷ Dí Ko Wε nan na lagu sı dí se-Dı te tın mu yı sı dí taá zanı bı tara dı kadənə balı na yaarı tın, sı dí kwaanı dí cı dí titı dı lıgı baña wo-yöörı tım. Wε tıgım dım kuntu donı mu tiini kú lamma yı tusım təri kú wıñı.

2

Dı wı mañı sı dí taá kuri nööna daanı

¹ A ko-biə-ba, abam yı balı na sıñı á se dí Yuutu Zezi Krisi wulı na jıgı paarı zulə tın mu. Kuntu ñwaanı, kú wı mañı sı á taá kuri nööna daanı dı á na zuli-ba te tın. ² Abam na jeeri daanı sı á warı Wε, kú ba dwe sı nööna bale ba abam te. Dıdıba maa yı nadum o zı gwar-ñıññı, yı o kı səbu-sıña jafılı o jıña nı. O donı wım maa yı yinıgə tu, yı o zı gan-zwaanı. ³ Kú wai sı á jeeri nadum wım lanyıranı yı á pa-o jəñə je, á daarı á ta dı yinıgə tu wım nı, o taa zıgı daa nı, naa o jəni tıga nı á ne niə nı. ⁴ Á na pöörı-ba daanı kuntu donı, kú brı nı á kuri nööna daanı mu. Kú nan yı wıbuñ-lwaanı mu paı á pöörı nööna daanı kuntu.

⁵ A ko-bu-sonnu-ba, fıgı-na á cəgi. Wε mu sıñı Dı kuri balı na yı yinıgə tiinə nabiinə yibiyə nı tın, sı ba taa yı nadunə Dı tee nı ba na kı ba wı-dıdıba dı Zezi tın ñwaanı, sı ba tıgı ba wəli Dı paarı dılı Dı na mañı Dı go ni sı Dı pa balı na

so-DI tın wónı. ⁶ Kú nan na yı kúntú tın, bée mü kıa yı á gooni yinigə tiinə bam? Kú daı nadunə bam mü jıgı abam ba beesi na? Bantu mü yəni ba ja abam dı dam ba ja vu ba saŋı sariya dim je nı. ⁷ Bantu mü jıgı Zezi yır-ŋum dılv ba na bə abam nı o biə tın ba twıa.

⁸ Abam na se Baŋa-We ni dılv na pəpəni We tənə kum wónı dı wı: «Ta n soe n doŋ nı n tıti te» tın, á kı lanyıranı. ⁹ Kú daarı, á na pəəri nəona daanı dı á na zuli-ba te tın, kú brı nı á kı lwarım mü, yı We niə yam brı nı á kı á cəgı mü. ¹⁰ Nəonú na se We niə yam maama yı o daarı o cəgı ya dıdva yıranı, kú brı nı o cəgı ya maama mü. ¹¹ We mü pə DI ni DI wı: «Yı zaŋı n kı boorım.» Dıntú nan ta mü wı: «Yı gú nəonú.» Mü kú kuri, n na maŋı n wú kı boorım, yı n na gú nəonú, kú brı nı n ta cəgı We ni mü.

¹² Taá pa-na á ni-taanı dı á kikiə maama taa təgı We ni, sı dıntú mü wai dı vrı nəona dı pa ba nai ba tıti, sı We wú təgı DI ni dım kúntú ŋwaanı mü DI ma di dıbam sariya. ¹³ Beŋwaanı, nəonú na ba jıgı o donnə ŋwaŋa, We na wú di kúntú tu sariya maŋa kalv tın, DI bá duri o dı yibwənə. Wúlv nan na jıgı o donnə ŋwaŋa tın, We dı wú duri o yibwənə sı o yı na cam.

Wúlv na jıgı wú-dıdva dı We tın kı kəm-laaru mü

¹⁴ A ko-biə-ba, nəonú na tə o wı, wum kı o wú-dıdva dı We, yı o laan ba kı We na lagı te tın, kú jıgı kuri na? O We təgım dım kúntú wú wantı dı vrı-o dı yagı na? ¹⁵ De dılv n ko-bu dıdva na tu nmú te yı o ba jıgı gəro sı o zú dı o ni-wúdiu

si o di, ¹⁶ yi nmv na tagı dıd-o n wı, o ve si We wú zæn-o Dı pa o na gərɔ dı o ni-wɔdiu, yi n laan daari n wɔ pɛ-o kulɔ o na lagı tın, kɔ jıgı kuri na? ¹⁷ We tɔgım dı yi kɔntɔ mv. Nmɔ na tɛ nı n kı n wɔ-dıdɔa dı We, yi n laan daari n ba kı kəm-laarɔ, kɔ brı nı n We tɔgım dım yi kafɛ mv.

¹⁸ Nɔɔnɔ wai o tɛ nı, nɔɔna babam kı ba wɔ-dıdɔa mv dı We, yi badaara kı kəm-laarɔ. Amɔ nan na ləri te tın mv tıntı: «Nmɔ na ba kı kəm-laarɔ tın, nı kı ta mv n brı nı n sını n kı n wɔ-dıdɔa dı We? Kɔ nan na yi amɔ, aá ma a kəm-laarɔ tım mv a brı nı a sını a kı a wɔ-dıdɔa dı We.»

¹⁹ Nmɔ sɛ nı We yi dıdɔa yıranı mv na? N na sɛ kɔntɔ, kɔ lana. Cıciiri tıti dı ye kɔntɔ, yi kɔ pai si yıra sai. ²⁰ N ba jıgı wɔbɔɔna mv na? N yəri nı, n na wı n kı n wɔ-dıdɔa dı We yi n ba kı kəm-laarɔ, kɔ yi kafɛ mv na? ²¹ Nan guli-na dıbam nabaarɔ Abraham dɛen na yi te tın. Kɔ kı ta mv yi o na cıga We tee nı? Kɔ yi o tıtɔɔna yam ɲwaanı mv, dı o na sɛ o kwe o bu Yızakı si o ma kaanı We nı Dı na tag-o te tın. ²² Kɔ brı nı o na kı o wɔ-dıdɔa dı We te tın dıdaanı o kəm-laarɔ tım maama tɔgı daanı mv. O kəm-laarɔ tım mv pɛ o We tɔgım dım ja kuri. ²³ Kɔntɔ mv, kulɔ na pɔpɔnı We tɔnɔ kım wɔnı tın sını kɔ kı dı kɔ na wı: «Abraham kı o wɔ-dıdɔa dı We, yi Dı pa o na cıga kɔ ɲwaanı». Ba maa bə-o nı «We cilon».

²⁴ Kɔntɔ wú pa á lwarı nı, kɔ yi nɔɔnɔ tıtɔɔna mv wəli da kɔ pai o na cıga We tee nı, si kɔ dai o na kı o wɔ-dıdɔa dı We tın yıranı ɲwaanı. ²⁵ Kɔ dɛen nan kı kɔntɔ dı mv dı ka-tula kalɔ yıri na

yı Rahabı tın. Yıstrayelı tiinə bam dæen na tıñı ba daan-daana bam yı ba da o te tın, o jeeri-ba lanyıranı yı o brı-ba cwəñə sı ba tığı da ba ma lu ba dına bam jıña nı. O tıtıña yam kuntu mu pe o na cıga Wε tee nı.

²⁶ Kuntu maama brı nı, nɔɔnu na wı o kı o wu-dıdva dı Wε yı o ba kı kəm-laaru, ku yı kafe mu. Ku yı bıdwı mu dı nɔɔnu yıra na ba jıgı joro, wuntu yı tu mu.

3

Dı na mañı sı dı yıri dı tıtı dı dı ni-taanı te tın

¹ A ko-biə-ba, abam zanzan yı zañı á taá kwaana sı á ji karanyına tiinə. Beñwaanı á ye nı, Wε sarıya de dım nı kú ta tiini ku cana ku pa dıbam balı na yı karanyına tiinə tın ku dwe nɔɔnu maama. ² Dıbam maama yəni dı kı dı tusə mu. Ku daarı nɔɔnu wulı nan na ba kı o tusə o ni-taanı wıni tın yı nɔn-ñum mu, yı o wai o tıtı o jaanı lanyıranı.

³ Nɔɔnu na yəni o lagı o di sisəñə, oó kwe gara mu o kı ka ni nı, sı o wantı o pa ka vu me dı me o na lagı tın. ⁴ Nan buñı-na á nii, naboro na yı kamunu te yı vu-dıv ta yəni ku jıgı-ku ku maga, yı wulı na co-ku tın ta wai o ma nanyuñ-balaña o maa pai ku ve o na lagı me tın. ⁵ Ku nan ta yı bıdwı mu dı nɔɔnu dındəlimi na yı te tın. Dı yı balañ-laña mu, yı dı wai dı te wo-kamunnu dı pai dı tıtı.

Nan ta buñı-na á nii kagva na mai te, yı min-cıño na tu ka wıni, kú dı ka maama mu.

⁶ Nɔɔnu dındəlimi dı nan nyı dı mini mu, yı dı

su dı lıgıu baŋa wo-lwaanı tım dwi maama. Dı yı yıra yam daa dıdva mı, yı dı wo-lwaanı tım laan waı tı loŋı yıra yam maama. Dındəlımı jıgı mıni mı dı maa zwe nııı dı o ŋwıa maama dı pa ka ba lana. Mını dım kuntu nan nuŋı sutaanı te mı.

⁷ Nabiinu waı wənu dwi maama. Kú na yı gavarı dı zunə dı tıga wo-vəlu dı kale, o sıııı o waı tı maama. ⁸ Kú nan na yı dındəlımı, nııı-nıııı tərə o na waı o dındəlımı. Dı yı wo-loŋı kulu na waı kú cı tım mı, yı dı kwəri dı jıgı coŋı kulu na gıı nıııa tım. ⁹ Dı yıni dı ma dıntı mı dı maa tee We dııı na yı dı Yuutu dıdaanı dı Ko tım, yı dıntı mı dı ta maa soılı dı coğı dı donnə balı We na kı nı Dı nyınyıgı te tım. ¹⁰ Kuntu tım, tıə dı coğım maama nuŋı nı dım kuntu dıdva wııı mı. A ko-bıə-ba, kú wı maŋı sı kú taa yı kuntu. ¹¹ Bulı-yı dıdva bá waı dı taa burı na-ywənə dı na-cəera dı wııı. ¹² A ko-bıə-ba, kapııı bı waı kú lə swan. Kakııı dı nan bı waı kú lə mıııla. Kú nan yı bıdwı mı dı n na bı waı n mı na-ŋııa bıwııı wııı te tım.

Swan yalı na nuŋı We te tım

¹³ Nııııı na wı abam wııı yı o jıgı swan dı yıno, kuntu tu maŋı sı o taa toğı cwə-laa mı, sı o tu o tııı o kı kəm-laaru, sı kú brı nı o jıgı swan. ¹⁴ Abam nan na jıgı wı-gııı dı pu-sıııa yı á lagı á yıraıı zənə, sı á yı zaııı á brı á tııı nı á jıgı swan. A na kı kuntu, á foğı vwan mı sı kú daı cıga. ¹⁵ Swan yantı doğı daı swan yalı na nuŋı We te tım. Ya yı lıgıu baŋa nyım mı. Ya maa yı nabıııı swan yalı na nuŋı sutaanı te

tın mu. ¹⁶ Beŋwaanı, jəgə kalı maama nōona na lagı ba tıti yıranı zənə yı ba jıgı wu-guı dı ba donnə tın, dáanı mu vuvugə dı kəm-lwaanı dwi maama wura.

¹⁷ Ku daarı nōonu wulı na jıgı swan yalı na nunji We te tın jıgı wu-pono mu. O maa paı ywəəni wu nōona tıtarı nı, yı o jıgı wu-bono, yı o nıgı nōona. O maa jıgı o donnə ŋwanja lanyıranı, yı o kı kəm-laaru dı o wəli da. O ba kuri nōona daanı, o nan daı pipiri-nyım. ¹⁸ Balı na jıgı wu-zuru yı ba paı ywəəni wu nōona tıtarı nı tın wó ta yı cıga tiınə We yigə nı.

4

Dı wu maŋı sı dı pa lıgı baŋa wəənu fra zu dıbam

¹ Bəe mu paı jara dıdaanı kantogó yəni ku wu abam tıtarı nı? Ku yı á fra na zuuru wo-balwaarı tım mu te ku jıgı á bıcara ku yaara, yı ku paı jara wu á wıni. ² Abam yəni á paı á fra mu zuuru wəənu yı á nan ba na-tı. Ku ma pa á lagı sı á gu nōona. Á yı tiini dı su wəənu zanzan yı á warı-tı á na. Kuntı mu paı kantogó dı jara tui. Á ba jıgı wəənu tılı á na lagı tın, beŋwaanı á wu loori We sı Dı pa abam. ³ Abam nan na maŋı á loori We dı, Dı bá pa abam, beŋwaanı á ma wubıŋ-lwaanı mu á loorə. Á loori sı á taá ma kı á fra na zuuru wo-balwaarı tılı tın mu.

⁴ Abam ba togtı We dı cıga. Á yəri nı á fra na zu lıgı baŋa wəənu á yı We dına mu na? Wulı maama na pe o fra zu lıgı baŋa wəənu tım tın jıgı We dım mu. ⁵ Á yı taá bıŋı nı kulı na puıanı We tıno kım wıni tın yı kafə mu, dı

ku na wı: «Joro kulı We na kı dı bıcara nı tın lagı sı ku yıranı mu taa te dıbam.» ⁶ We nan mu kı dıbam yu-yoŋo ku ja gaalı. Ku daa ta pıpınu We tıno kım wınu ku wı: «We vın balı na yı kamun-nyına tın, yı Dı daarı Dı zanı balı na tu ba tıtı tın.»

⁷ Kuntu tın, kwe-na á tıtı á kı We jıŋa nı, sı á daarı á vın sıtaanı, sı dıntı wó duri dı viiri á tee nı. ⁸ Fıfo-na á twe We, sı Dı dı wó twe abam. Abam lwarım-kərə-ba, lı-na á jıa wo-lwaanı dwi maama baŋa nı. Abam pipiri-nyına-ba, zarı-na á bıcara sı á daa yı taá jıgı wıru tıle. ⁹ A pa-na á wı cıgı á lwarım dım ŋwaanı, sı á nywanı á yigə á taá keerə. Pa-na á mwaanı tım ləni tı jı kərə, sı á wıpolo kım ləni ku jı wı-cıgı. ¹⁰ Tu-na á tıtı dı Yuutu wım yigə nı, sı oó ja abam o pa á zanı.

A yı zanı á taá co daanı

¹¹ A ko-bıə-ba, á yı taá ŋıonu wo-balwaarı da-yıranı. Wılu maama na ŋıonu wo-balıro o ko-bu yıra nı naa o cog-o tın, kuntu tu ŋıonu o cıgı We niə yam mu yı o yáalı-ya. Nmu nan na yáalı We niə yam, ku brı nı n daa n ba tıgı-ya mu, yı n ta kwəri n brı nı nmu mu yı sarıya-diru. ¹² We yıranı mu te Dı niə yam, yı Dı tıgı-ya Dı ma dı nıona taanı. Dıntı yıranı mu wı Dı vrı nıona Dı yaga, naa Dı cıgı-ba ba vıuŋ ŋwaanı. Nmu nan bıŋı nı n yı wıo mu, sı n dı n don taanı?

Yı kı-na kamunni á swe We ni nı

¹³ Fıgı-na á cıgı, abam balı na yəni á te á wı: «Zım naa jwaanı dı wó vu tıu kıdon dı kı pipiu da bım dı na səbu» tın. ¹⁴ A yəni á te kuntu don

yı á yəri tıga na wó púurı sı á ηwıa taa yı te. Á ηwıa kam nan nyı dı kunu na lı yı kú bá daanı kú ke te tın mu. ¹⁵ Kú ya mañı sı á taá te nı: «Dı Yuutu Wε na se yı dı jwa ta ηwı, dı wó kı kúlu dı na bñı tın.» ¹⁶ Kú nan yı á pa á tıtı kamunni mu dı á na wó kı wəənu tılu tın. Kamunni dım kuntu dwi maama nan ba lana.

¹⁷ Kuntu tın, nɔɔnu wulu na ye kulu na lana sı o kı tın, o na wó kı, kú tu kı lwarım mu.

5

Zakı na kaanı nadunə te tın

¹ Kú daarı abam balu na yı nadunə tın, fɔgi á cəgi-na. Taá keeri-na á coosə dı læerı tılu na lagu tı ba abam baña tın. ² Abam jijigıru tım maama wó pə, yı camburı dı wó dı á gwaaru tım. ³ Abam səbu-sıña kam dı á səbu kım maama wó sñı. Sarıya de dım nı kú sñım dım kuntu mu wó brı nı á kı á tusi, yı dıntu ta wó dı abam yıra yam nı mini te. Lɔgu baña tiim da yam nan twe, yı abam ta fɔgi á tıñı á jijigıru tım mu. ⁴ Abam ta pini balu na tñı á karı sım nı ba pa abam tın, á ba se sı á ηwı-ba. Cəgi-na á nii ba na pıuna te tın. Balu na kı abam wɔdiiru tım ba kı digə nı tın kərə kam tu Yuutu Baña-Wε zwe nı. ⁵ Á ηwı lɔgu baña nı paarı wɔnu mu, yı á kı á wɔbɔña na lagu te. Á dı á nuə nı ba na kɔnu varım sı ba gu te tın. ⁶ Á ta kwəri á pai balu na jigı cıga tın ga bura, yı á daarı á gu-ba, yı ba nan warı á yigə ba cı.

Dı mañı sı dı taá jigı wɔ-zuru mu sı dı daarı dı taá warı Wε

⁷ A ko-biə-ba, taá jıgı-na wu-zuru á maa nii maŋa kam dí Yuutu wum na wó joori o ba tın. Taá nii-na valı na yəni o zuri o yıra te o maa cəgi maŋa kam o faa na wó ba ku bı lanyıranı tın. O yəni o zuri o yıra mu o maa cəgi duum dua dı fa-ni dua. ⁸ Kuntu, ku maŋı sı abam dı taá jıgı wu-zuru mu sı á vɔ á wu lanyıranı, sı dí Yuutu wum bá daanı yı o ba.

⁹ A ko-biə-ba, á yı taá puunı daanı, sı ku pa á ga bura We tee nı. Nii-na, ku twe ku ti sı We dı dıbam taanı. ¹⁰ A ko-biə-ba, guli-na We nijonə balı deen na tɔɔlı Dı kwərə kam tın woŋo. Ba deen ne yaara zanzan yı ba vɔ ba wuru dı wu-zuru. Kuntu tın, ku maŋı sı abam dı lwəni bantı na kı te tın mu. ¹¹ Ku na yı balı na jıgı pu-dıa kantı doŋ tın, dí ye nı ba ne wupolo We tee nı. Abam nan maŋı á ye Zobi deen na kı pu-dıa o yaara yam wunı te, yı á kwəri á ye We na pe-o kulı ku kweelim nı tın. A lagı a ta cıga mu dı abam sı, dí Yuutu We tiini Dı jıgı dıbam ŋwaŋa, yı Dı duri dıbam yibwənə lanyıranı.

¹² A ko-biə-ba, ku na dwe dıdı, á yı taá te á duə. Yı du-na dı We naa tıga naa dı kulıkulı dı. Á pa-na á en taa yı en, sı á awo taa yı awo, sı ku yı pa We dı á sarıya.

¹³ Abam wulı na wu cam wunı, sı o loori We. Abam wulı nan na jıgı wupolo, sı o taa leeni o zuli We. ¹⁴ Abam wulı nan na ba jıgı yazurə, sı o bəŋi Zezi kɔgɔ kum nakwa bam, sı ba ba ba kı nugə o yuu nı ba loori We ba pa-o dí Yuutu Zezi yırı ŋwaanı. ¹⁵ Ba na kı ba wu-dıdva ba loori We kuntu doŋ, nɔɔnu wum wó sunı o na

yazurə. Dı Yuutu wım wó pa o wəri, yı o na kı lwarım dılb maama tın, Wε wó yagı Dı ma cε-o.

¹⁶ Kuntı ηwaanı, kú maıı sı á taá vırı á te á lwarım mı á brı daanı, sı á daarı á taá loori Wε á pa daanı, sı Wε wó pa abam yazurə. Nɔn-ηım Wε-loro tiini kú dana lanyıranı, kú wat kú paı wo-kamunə kıa. ¹⁷ Guli-na Eli dεen na kı te tın. O dı yı nabiinu mı nı dıbam te, yı o loori Wε dı o wı maama sı dba yı zaıı ka nı, yı ka sıtı ka wı nıı bına yatı dı canı sırdı. ¹⁸ O daa ma joori o loori Wε, yı ka laan ba ka nı, yı tıga baıa wənu maama joori tı pulı tı nuıı tı kı lanyıranı.

¹⁹ A ko-bıə-ba, abam wılb na ywəri cıga cwəıə kam wıı yı o doı na wanı o pa o joori o ba ka wıı, kú lana. ²⁰ Á nan taá ye nı, wılb na wanı o pa lwarım kəru joori o ba cıga cwəıə kam wı tın, nɔɔı wım kuntı vrı lwarım kəru wım tııı jııa nı, yı Wε yagı o wo-lwaanı tılb zanzan o na kı tın Dı ma cε-o.

Wε Tɔno dɪ kasum

Kasem (Kassem): Wε Tɔno dɪ kasum New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kasem)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

993cfae5-b100-5981-87e7-5a648d773cb9